

Briuselis, 2025 m. lapkričio 28 d.
(OR. en)

15992/25

AUDIO 125
DISINFO 104
DIGIT 254
MI 964
FREMP 360
COMPET 1241
EDPS 10
DATAPROTECT 313
JAI 1792
SERVICES 83
POLGEN 213
INST 410

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Pirmininkaujančios valstybės narės išvados dėl patikimų naujių
prieinamumo, kaip Europos demokratijos skydo sudėtinės dalies

Po 2025 m. lapkričio 28 d. Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdžio delegacijoms priėdė pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės išvadų tekstas, kuriam pritarė 26 delegacijos.

**Pirmininkaujančios valstybės narės išvados dėl patikimų naujienų prieinamumo, kaip
Europos demokratijos skydo sudėtinės dalies**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBAI PIRMININKAUJANTI VALSTYBĖ NARĖ,

PRIMINDAMA, KAD:

1. patikimų naujienų prieinamumas yra viena iš pagrindinių mūsų demokratiškos šalių veikimo sąlygų. Todėl naujienų žiniasklaida, kurios veiklai taikoma redakcinė atsakomybė ir kuri veikia laikydamasi žurnalistikos profesinių ir etikos standartų, atlieka svarbų demokratinį vaidmenį apsaugant informacinę erdvę, užtikrinant patikimų naujienų prieinamumą ir puoselėjant gyvybingą ir atsparią demokratiją;
2. žiniasklaidos laisvės ir žiniasklaidos pliuralizmo apsauga yra demokratijos bei teisinės valstybės ramsčiai ir atlieka neatsiejamą vaidmenį sudarant palankesnes sąlygas saviraiškos laisvei ir teisei būti informuotam, taip pat skatinant atvirą demokratinį diskursą;
3. užsienio vykdomas manipuliavimas informacija ir kišimasis (FIMI) bei dezinformacija kelia plačiai plintančių, sudėtingų ir rimtų visuomenės iššūkių¹, kuriuos reikia įveikti, *inter alia*, proaktyviai puoselėjant tvarią patikimos, pliuralistinės ir prieinamos žiniasklaidos erdvę. Tuo pačiu metu klaidingos informacijos² sklaidymas neturint piktų ketinimų ir be tiesioginės atsakomybės taip pat kelia atskirą didėjančią iššūkį naujienų ir informacinėje erdvėje, o šie iššūkiai dar labiau didina nauji, dažnai skaitmeniniai, sklaidos ir vartojimo modeliai;

¹ Kaip pripažinta, pavyzdžiui, neseniai vykusiose diskusijose minint 2025 m. UNESCO Pasaulinę spaudos laisvės dieną ir 20-ojoje Pasaulio ekonomikos forumo 2025 m. pasaulio visuotinės rizikos ataskaitoje.

² Žr., pavyzdžiui, [2020 m. ERGA ataskaita](#) „*Notions of Disinformation and Related Concepts*“ („Dezinformacijos ir susijusių sąvokų supratimas“), Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupė.

4. naujienų sektoriui ir platesnei informacinei erdvei daromas vis didesnis spaudimas. Tai lemia keli dažnai tarpusavyje susiję veiksniai, į kuriuos reikia atsižvelgti, siekiant skatinti patikimas naujienas, kaip antai:
- a) skaitmeniniai iššūkiai, kai interneto platformos, skaitmeninės prieigos valdytojai, įskaitant paieškos sistemas, ir algoritmais grindžiamas turinys daro milžinišką poveikį esamiems žiniasklaidos verslo modeliams ir pajamoms iš reklamos. Tas pats pasakytina ir apie dirbtinio intelekto (DI) paslaugas, kurios suteikia naujų galimybių, tačiau taip pat kelia ir iššūkių, nes jos vis dažniau kuria į naujienas panašų turinį ir pateikia naujienų santraukas bei apžvalgas be jokios aiškios redakcinės atsakomybės ir galbūt grindžiamas autorių teisių saugomu turiniu. Dėl to atsiranda tiek inovacijų ir rinkos prisitaikymo poreikis, tiek ir poreikis dėti pastangas užtikrinti vienodesnes sąlygas, kad nebūtų pakenkta patikimos informacijos prieinamumui ir pasitikėjimui žurnalistiniu turiniu;
 - b) tokių subjektų kaip internetinio turinio kūrėjai (taip pat vadinami nuomonės formuotojais), kurie kuria ir skleidžia į naujienas panašų turinį, atsiradimas žiniasklaidos aplinkoje. Kai kuriais atvejais šie subjektai jau yra klasifikuojami kaip žiniasklaidos paslaugų teikėjai, tačiau jiems galbūt nėra nuosekliai taikomos tos pačios taisyklės kaip tradicinei žiniasklaidai, nors jų auditorijos dydis ir poveikis, visų pirma jaunesnei auditorijai, dažnai yra tokie patys arba didesni;
 - c) geopolitiniai iššūkiai, kai piktavališki subjektai mato vis daugiau galimybių silpninti ir diskredituoti demokratinį diskursą, kritinį mąstymą ir bendro pasitikėjimo jausmą mūsų visuomenėse;

5. skaitmeninių iššūkių poveikis yra itin didelis mažiems, nepriklausomiems, be kita ko, komerciniams, vietos ir regioniniams naujienų žiniasklaidos paslaugų teikėjams ir naujienų žiniasklaidos paslaugoms, visų pirma mažesnėse bendruomenėse ir mažiau paplitusiomis kalbomis;
6. geografinės naujienų dykumos gali atsirasti, kai sumažėja vietoje sukurto naujienų turinio prieinamumas arba tokio turinio apskritai nėra, o demografinis, socialinis ir kartų atotrūkis gali daryti poveikį tam, kaip įvairios grupės gauna prieigą prie patikimų naujienų šaltinių ir naudojami jais. Be to, kiti veiksniai, pavyzdžiui, didėjanti poliarizacija, kurią lemia angažavimusi grindžiami algoritmai, FIMI kampanijos ir dirbtinai sukurto arba nepatikrinto turinio sklaida, taip pat prisideda prie naudojimosi žiniasklaidos priemonėmis ir pasitikėjimo žurnalistiniu turiniu atotrūkio,

PRIPAŽIŠTA, KAD:

7. pastaraisiais metais Europos Sąjunga ėmėsi keleto veiksmų siekdama sukurti šiandienos žiniasklaidos paslaugų reglamentavimo sistemą, kad būtų geriau atspindėti dabartiniai iššūkiai ir būtų suteikta atitinkamų priemonių skaitmeniniame kontekste. Tai apima visų pirma Europos žiniasklaidos laisvės aktą (EMFA)³ ir peržiūrėtą Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą (AŽPD)⁴. Be to, tai apima Skaitmeninių paslaugų aktą (SPA)⁵, Skaitmeninių rinkų aktą (SRA)⁶, Autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje direktyvą⁷ ir Dirbtinio intelekto aktą⁸ kaip svarbias platesnės skaitmeninės sferos reglamentavimo priemones. Tai daro labai didelį poveikį žiniasklaidos sektoriui ir informacijos ekosistemai. Be to, Kovos su strateginiais ieškiniiais dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP) direktyva⁹ prisidedama prie žurnalistų ir žiniasklaidos priemonių apsaugos nuo piktnaudžiavimo bylinėjimusi. Bendro reguliavimo priemonės, pavyzdžiui, pagal SPA parengti elgesio kodeksai dėl dezinformacijos ir dėl kovos su neapykantos kurstymu internete, taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant platformų atsakomybę už klaidinančio ir žalingo turinio sklaidą, kuria prisidedama prie sisteminės rizikos, pavyzdžiui, vykstant rinkimams. Tačiau tokios priemonės turi būti reguliariai vertinamos, siekiant užtikrinti praktinį jų veiksmingumą;

³ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1083, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES, (Europos žiniasklaidos laisvės aktas) (OL L, 2024/1083, 2024 4 17).

⁴ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 303, 2018 11 28, p. 69).

⁵ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

⁶ 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828, (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1).

⁷ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB, (OL L 130, 2019 5 17, p. 92).

⁸ 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828, (Dirbtinio intelekto aktas) (OL L, 2024/1689, 2024 7 12).

⁹ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo) (OL L, 2024/1069, 2024 4 16) ir pridedama 2022 m. balandžio 27 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2022/758 dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų.

8. pagal AŽPD redakcinės atsakomybės sąvokos apibrėžtis įtraukta į ES teisę, o EMFA ji dar kartą patvirtinta ir dar labiau išplėsta. Pagal EMFA žiniasklaidos paslaugų teikėjams patikėtos ir tam tikros pareigos, ir teisės, įskaitant, visų pirma, naujas 18 straipsnyje numatytas apsaugos priemones, kuriomis siekiama apsaugoti redakcinį turinį nuo labai didelių interneto platformų paslaugų teikėjų taikomų turinio apribojimų ar jo teikimo sustabdymo be pakankamo pagrindo;
9. redakcinė atsakomybė, nepriklausomumas ir nuosavybės skaidrumas, taip pat profesiniai ir etikos standartai yra pagrindiniai patikimų naujienų aspektai. Jokia šiose išvadose pateikta nuoroda į patikimas naujienas nereiškia jokios privalomos valstybinės apibrėžties ar kišimosi į naujienų žiniasklaidos paslaugų teikėjų nepriklausomumą. Patikimos naujienos veikiau turėtų būti suprantamos kaip naujienų žiniasklaidos turinys, kurį pagal žurnalistikos profesinius ir etikos standartus parengia redakcinę atsakomybę užtikrinantys ir atskaitingi žiniasklaidos paslaugų teikėjai, laikydamiesi atitinkamos teisės. Kai aktualu, tai taip pat apima griežtus bendro reguliavimo arba savireguliacinio mechanizmus, reglamentuojančius redakcinius standartus, kurie daugelyje valstybių narių buvo parengti užtikrinant tinkamą atskyrimą nuo valdžios sektoriaus įtakos, kad būtų pabrėžta žiniasklaidos laisvė ir redakcinė nepriklausomybė;

10. turi būti apsaugotas visuomeninės žiniasklaidos vaidmuo visiems užtikrinant prieigą prie patikimo naujienų turinio tiek tradicinėse, tiek skaitmeninėse žiniasklaidos platformose. Nepriklausoma visuomeninė žiniasklaida, kuria plačiai pasitikima, yra pilietinės apsaugos priemonė ir socialinis ramstis, ypač krizių ir nestabilumo metu;
11. Taryba anksčiau, pavyzdžiui, išvadose dėl audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teisinės sistemos vertinimo (AŽPD)¹⁰ ir išvadose dėl laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos sistemos apsaugos¹¹, pabrėžė, kad kaip demokratinės infrastruktūros dalis yra būtinas tvarus žiniasklaidos sektorius, suderintas reglamentavimas ir prieiga prie patikimos informacijos;
12. Europos Komisija taip pat neseniai ėmėsi svarbių veiksmų, susijusių, pavyzdžiui, su komunikatu „Europos žiniasklaida skaitmeniniame dešimtmetyje: gaivinimo ir transformacijos rėmimo veiksmų planas“¹², Europos demokratijos veiksmų planu ir kitomis atitinkamomis Komisijos iniciatyvomis,

¹⁰ C/2025/2954.

¹¹ 2020/C 422/08.

¹² COM (2020) 784 final.

PALANKIAI VERTINA:

13. Europos Komisijos iniciatyvą sukurti Europos demokratijos skydą, kurio paskirtis, *inter alia*, skatinti dalyvavimą demokratiname gyvenime ir įsitraukimą į jį, ir visų pirma prisidėti prie tvarios, laisvos, nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos sektoriaus, visapusiškai gerbiant pagrindines teises ir demokratines vertybes;
14. Europos Komisijos 2024–2029 m. laikotarpio prioritetuose nustatytą įsipareigojimą remtis patikimos, nepriklausomos, pliuralistinės ir tvarios žiniasklaidos sektoriumi, jį užtikrinti ir stiprinti, taip pat didinti paramą nepriklausomiems žurnalistams Europos Sąjungoje ir gerinti jų apsaugą. Atsižvelgiant į tai, taip pat atkreiptas dėmesys į naują Žiniasklaidos atsparumo programą, apie kurią Komisijos pirmininkė paskelbė pranešime apie Sąjungos padėtį, kartu palankiai įvertinant galimybę įsitraukti svarstant, kaip geriausia remti nepriklausomą žurnalistiką ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis;
15. tai, kad pradėjo veikti pagal EMFA įsteigta Europos žiniasklaidos paslaugų valdyba, kuri pakeitė savo pirmtakę Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupę (ERGA) ir perėmė jos veiklą skatinant ir puoselėjant laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos sektorių visoje ES,

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR EUROPOS KOMISIJOS ATITINKAMOSE JŲ
KOMPETENCIJOS SRITYSE:

16. išnagrinėti būdus, kaip patikslinti redakcinės atsakomybės, apibrėžtos AŽPD ir EMFA, atsižvelgiant į tai, kiek ji yra susijusi su panašiomis žiniasklaidos atskaitomybės sąvokomis, taikymą ir taikymo sritį. Tikslas – užtikrinti patikimos naujienų informacijos prieinamumą ir žurnalistikos standartų laikymąsi ir, kai aktualu, išplėsti redakcinės atsakomybės taikymą, kad būtų įtraukti nauji subjektai, skleidžiantys naujienas ar į naujienas panašų turinį, tokie kaip internetinio turinio kūrėjai, ir skatinti juos patikimai prisiimti redakcinę atsakomybę. Išplečiant redakcinės atsakomybės taikymą atitinkamiems subjektams arba skatinant juos ją prisiimti ir siekiant geriau atspindėti skaitmeninę tikrovę, tai gali padėti sukurti teigiamas paskatų rengti ir skleisti patikimas naujienas struktūras nepakenkiant žiniasklaidos laisvei ir nepriklausomumui;
17. išnagrinėti, ar dabartinių atskaitomybės sistemų pakanka naujoms skaitmeninėms naujienų turinio rengimo paslaugoms, įskaitant DI sistemas, ir ar dabartinės išsamaus patikrinimo pareigos tinkamai apima paieškos sistemas ir interneto platformas. Tokios paslaugos gali nebūti tiesiogiai susijusios su naujienų rengimu ir žiniasklaidos turiniu ir nebūti už tai atsakingos ir jų turinį dažnai kuria naudotojai ir algoritmai. Tačiau jos išlieka pagrindiniais prieigos valdytojais ir atlieka vis svarbesnį vaidmenį platinant turinį ir kai kuriais atvejais jį kuriant. Tai daro poveikį žiniasklaidos pliuralizmui, nuomonės ir saviraiškos laisvei, nepriklausomų ir patikimų naujienų prieinamumui, vietinių naujienų dykumų atsiradimui ir, galiausiai, demokratiniais procesams;

18. apvarstyti būdus, kaip užtikrinti vienodas sąlygas interneto platformoms ir konkrečioms subjektams žiniasklaidos aplinkoje redakcinę atsakomybę užtikrinančių naujienų žiniasklaidos paslaugų atžvilgiu, kad būtų prisidedama prie tvaresnės, labiau nepriklausomos, labiau pliuralistinės ir laisvesnės žiniasklaidos sektoriaus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tam, kad būtų užtikrinta teisinga reguliavimo tvarka patikimai ir redakcinę atsakomybę užtikrinančiai naujienų žiniasklaidai, siekiant užkirsti kelią bet kokiai nepalankiai konkurencinei padėčiai. Vienodų sąlygų užtikrinimas gali apimti teisės aktų supaprastinimą, siekiant sumažinti reikalavimų skirtumus ir administracinę naštą, kartu išlaikant nuoseklius reguliavimo standartus. Tuo pat metu dėmesį reikia skirti užtikrinimui, kad taisyklės ir kitos priemonės būtų nuoseklios ir skaidrios ir kad jų sąveika būtų gerai apibrėžta, siekiant sudaryti sąlygas veiksmingam ir nuosekliai jų įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui. Tie tikslai taip pat turėtų išlikti svarbiausiais atliekant bet kokius būsimus atitinkamos teisės aktų sistemos, pvz., AŽPD, vertinimus;
19. teikiant pasiūlymus dėl naujų teisėkūros, reguliavimo ar administracinių priemonių toliau vertinti žiniasklaidos paslaugų teikėjų poveikį žiniasklaidos pliuralizmui ir redakcinei nepriklausomybei, atsižvelgiant į EMFA 21 straipsnio nuostatas;
20. siekiant nuolat vertinti tolesnių veiksmų, supaprastinimo ir nuoseklumo poreikį, reguliariai vykdyti tolesnę veiklą, susijusią su pirmiau nurodytais teisės aktais, įgyvendinimu, veiksmų planais, Tarybos išvadomis ir kitais atitinkamais dokumentais bei politikos sprendimais;
21. rinkos pokyčių, skaitmeninių platformų ir DI technologijų kontekste stebėti ir vertinti dabartines autorių teisių taisykles, taikomas žurnalistiniam turiniui, pavyzdžiui, spaudos publikacijoms. Tai turėtų būti daroma atsižvelgiant į tinkamą teisių turėtojų perspektyvos įtraukimą ir galėtų būti nagrinėjama atliekant būsimą Autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje direktyvos vertinimą;

22. didinti paramos žiniasklaidai lėšų prieinamumą ir galimybes jas gauti tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu ir užtikrinti, kad tas lėšas taip pat galėtų gauti patikimų, nepriklausomų ir užtikrinant redakcinę atsakomybę parengtų naujienų ir žurnalistinio turinio teikėjai ir visų pirma vietos naujienų subjektai, nepakenkiant žiniasklaidos nepriklausomumui. Tai galėtų apimti valstybės pagalbos taisyklių, be kita ko, kai tikslinga, valstybės pagalbos taisyklių pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą (BBIR), taikymo peržiūrą atsižvelgiant į neseniai priimtas Tarybos išvadas¹³;
23. skatinti įvairiais būdais remti ES masto žiniasklaidos projektus, tokius kaip tarpvalstybinės žiniasklaidos platformos ir kitos nepriklausomos ir visuomeninės žiniasklaidos bendradarbiavimo priemonės, kuriais teikiamos tikslios ir patikimos naujienos ir pristatomas turtingas bei įvairus Europos kultūros ir kalbinis paveldas. Tokie projektai galėtų padėti prisidėti prie Europos viešosios erdvės Europos Sąjungoje – kaip patikimas Europos balsas pasaulyje ir kaip indėlis į kovą su dezinformacija ir klaidinga informacija;
24. išnagrinėti, kaip užtikrinti geriausias įmanomas sąlygas laisvai, nepriklausomai ir pliuralistinei naujienų žiniasklaidos aplinkai konkurencingoje rinkoje, kad žiniasklaidos paslaugų teikėjai galėtų sukurti tvarius verslo modelius arba atlikti būtinus pakeitimus. Tai itin aktualu atsižvelgiant į tai, kad technologijų milžinių platformos gauna vis didesnę reklamos pajamų dalį, o DI technologijos ir DI kuriamas turinys galėtų kelti grėsmę esamiems verslo modeliams, nes naudojamosi Europos žiniasklaidos paslaugų naujienų turiniu neprisidedant prie tokio turinio kūrimo;
25. sudaryti palankesnes sąlygas novatoriškiems būdams stiprinti reklama grindžiamus patikimų naujienų teikėjų verslo modelius ir išnagrinėti, kokia yra to sąveika su platesne ES teise. Tai galėtų būti daroma, pavyzdžiui, nagrinėjant, kaip EMFA, AŽPD, SRA ir konkurencijos taisyklės gali prisidėti prie internetinės reklamos paslaugų konkurencingumo ir jų prieinamumo visiems vertės grandinės dalyviams, įskaitant redakcinę žiniasklaidą, ir sudaryti palankesnes sąlygas tokiam konkurencingumui ir prieinamumui. Šiuo atžvilgiu ir toliau svarbu kovoti su priegigos valdytojų pirmenybės teikimo sau elgesiu ir išnagrinėti poreikį nustatyti visų reklamos paslaugų sąveikumo reikalavimus;

¹³ C/2025/2954.

26. išnagrinėti būdus, kaip skatinti ir akcentuoti reklamos praktiką, kuria prisidedama prie naujienų sektoriaus ekonominio tvarumo, visapusiškai gerbiant redakcinę nepriklausomybę. Tai turėtų būti daroma nesukuriant jokios naštos ir nenustatant atskleidimo reikalavimų;
27. toliau saugoti ir didinti visuomeninės žiniasklaidos nepriklausomumą ir aktualumą, skatinti bendradarbiavimą ir užtikrinti, kad tokios žiniasklaidos priemonės galėtų išlikti aktualios bei vykdyti veiklą skaitmeninėje erdvėje, pripažįstant, jog svarbu, kad visuomeninė žiniasklaida galėtų skelbti turinį skaitmeniniu būdu ir įvairiomis skelbimo formomis pagal Europos valstybės pagalbos ir konkurencijos teisę ir laikantis jos. Prireikus įvertinti, ar dabartinės valstybės pagalbos taisyklės vis dar atitinka paskirtį, kad šiandienos skaitmeninė tikrovė, visuomeninės žiniasklaidos buvimas ir nuolatinis aktualumas atitiktų demokratinius, socialinius ir kultūrinius poreikius;
28. sudaryti sąlygas deramam bendro intereso žiniasklaidos paslaugų pastebimumui, kaip numatyta, pavyzdžiui, AŽPD 7a straipsnyje, be kita ko, interneto platformose ir skaitmeninėse sąsajose, kurios kontroliuoja ar valdo prieigą prie patikimų naujienų ir jų matomumą, ir, kai aktualu, skatinti tokį pastebimumą. Tokios priemonės galėtų padėti kovoti su dezinformacija bei FIMI ir padėti užtikrinti, kad naudodamiesi tų platformų ir sąsajų paslaugomis naudotojai galėtų lengviau gauti įvairią, kokybišką ir patikimą informaciją, įskaitant vietos naujienas;
29. atidžiai išnagrinėti, kokiais būdais galima veiksmingai įgyvendinti pastebimumo priemonės vis labiau skaitmenizuotoje ir tarpvalstybinėje aplinkoje, nedarant poveikio nacionalinei kompetencijai ar žiniasklaidos nepriklausomumui ir nesukuriant nereikalingos naštos paslaugų teikėjams. Vienas iš galimų tolesnių veiksmų galėtų būti valstybių narių savanoriškas keitimasis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su tuo, kaip panašiais būdais skirtingose valstybėse narėse būtų galima optimizuoti ir lengvai patvirtinti pastebimumo priemonės, įskaitant susijusius techninius standartus, taip pat sukuriant galimybių prisidėti prie šiuo metu atliekamo AŽPD vertinimo;

30. bendradarbiaujant su žiniasklaidos sektoriumi remti priemonės ir pastangos, kad žmonės, reklamos skleidėjai, paslaugų teikėjai ir interneto platformos galėtų lengvai atpažinti patikimų ir redakcinę atsakomybę užtikrinančių naujienų žiniasklaidos priemonių turinį. Tai galima daryti, pavyzdžiui, didinant gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir skaitmeninį raštingumą, žurnalistams skirto mokymo prieinamumą ir informuotumą apie tikslios ir patikimos informacijos vertę. Tokios priemonės galėtų padėti sustiprinti prevencinį paneigimą, dezinformacijos demaskavimą ir faktų tikrinimą, tačiau turėtų atitikti žurnalistikos profesinius ir etikos standartus, redakcinės atsakomybės bei nepriklausomumo principus ir žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo pareigas, kad būtų užtikrinta sveika informacijos ekosistema;
31. raginti naujienų žiniasklaidos paslaugų teikėjus propaguoti aiškų autorystės priskyrimą žiniasklaidos turiniui, pavyzdžiui, žurnalistikos praktiką, kai nurodoma straipsnio autoriaus pavardė, nepakenkiant nei žiniasklaidos nepriklausomumui, nei žurnalistų saugumui. Tai galėtų būti viena iš priemonių skaidrumui, atsakomybei ir visuomenės pasitikėjimui žurnalistika didinti, taip pat autorių teisių apsaugai stiprinti, kartu remiant ženklumą kaip DI sukurto turinio atpažinimo priemonę;
32. tęsti tolesnę veiklą, susijusią su 2020 m. Tarybos išvadose¹⁴ ir 2024 m. Tarybos išvadose¹⁵ priimtais politiniais įsipareigojimais skatinti gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis veiksmus, kuriais kovojama su klaidinga informacija bei dezinformacija ir didinamas visų amžiaus grupių ir pažeidžiamų grupių, visų pirma nepilnamečių, atsparumas, ir keistis nuomonėmis šiais klausimais. Tai galėtų apimti priemonės, kuriomis būtų didinamas visuomenės informuotumas apie riziką, susijusią su naudojimusi DI paslaugomis naujienų turinio paieškai, ir apie tai, kad svarbu patikrinti informaciją prieš ją dalijantis socialiniuose tinkluose, visų pirma didelę auditoriją turintiems vartotojams. Atsižvelgiant į tai, remti, vykdyti arba skatinti iniciatyvas, kuriomis siekiama aptikti ir paženklinti DI sukurtą ir DI modifikuotą turinį laikantis atitinkamų DI akto nuostatų;

¹⁴ Tarybos išvados dėl žiniasklaidos naudojimo raštingumo nuolat kintančiame pasaulyje (OL C 193, 2020 6 9, p. 23).

¹⁵ Tarybos išvados „Demokratijos atsparumas. Rinkimų procesų apsauga nuo užsienio kišimosi“, dok. 10119/24.

33. gerinti žinias ir visuomenės informuotumą apie FIMI ir dezinformacijos procesus, pavyzdžiui, vykdant daugiadalykius mokslinius tyrimus, renkant duomenis apie žiniasklaidos priemonių naudojimo modelius ir vykdant kitą informuotumo didinimo veiklą. Šiame kontekste būtų galima pasinaudoti esamomis struktūromis, pavyzdžiui, Europos skaitmeninės žiniasklaidos stebėjimo centru (EDMO) ir Europos faktų tikrintojų tinklu, arba jas būtų galima sustiprinti;
 34. užtikrinti, kad žiniasklaidos politika būtų įtraukta į platesnės geopolitinio saugumo ir skaitmeninės politikos svarstymus, siekiant apsaugoti mūsų demokratiją ir dar labiau įgalinti piliečius bei didinti jų atsparumą, kadangi patikimų naujienų prieinamumas yra viena iš būtinų mūsų demokratijos veikimo išankstinių sąlygų. Tai galima daryti, pavyzdžiui, atsižvelgiant į žiniasklaidos vaidmenį formuluojant platesnius politikos tikslus bei strategijas ir atsižvelgiant į pasekmes jai, kartu išlaikant visapusišką pagarbą žiniasklaidos laisvei ir redakcinei nepriklausomybei.
-